



## Systemy wbudowane



Witold Kozłowski



https://std2.phys.uni.lodz.pl/mikroprocesory/

### Systemy wbudowane

Kierunek: Informatyka PRACOWNIA DYDAKTYCZNA

## Uwaga !!!

# Proszę o wyłączenie telefonów komórkowych

na wykładzie i laboratorium

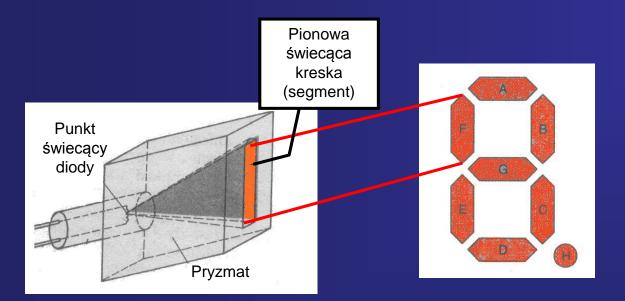
### Systemy wbudowane

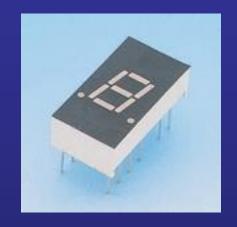
Kierunek: Informatyka PRACOWNIA DYDAKTYCZNA

## Wykład 4.

Sterowanie statyczne i multipleksowe wyświetlaczami 7 – segmentowymi LED

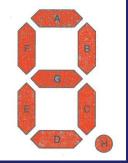
# 7- segmentowy wyświetlacz LED Light Emitting Diode



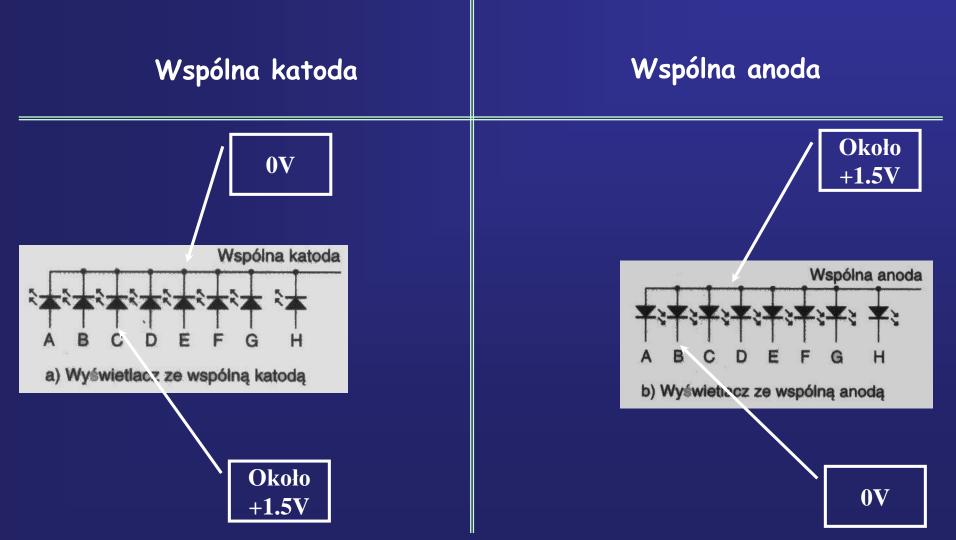


Najprostszymi elementami sygnalizującymi stan mikrokontrolera są diody LED, ale do wyświetlenia cyfr czy znaków alfanumerycznych stosowane są różnego rodzaju wyświetlacze.

Wyświetlacz LED zbudowany jest z diod LED, które tworzą jego segmenty.

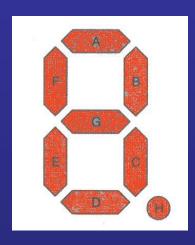


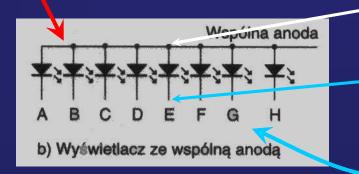
## 7- segmentowy wyświetlacz LED



# Zestaw AL2AVR wyposażony jest w 4 wyświetlacze LED o wspólnej anodzie



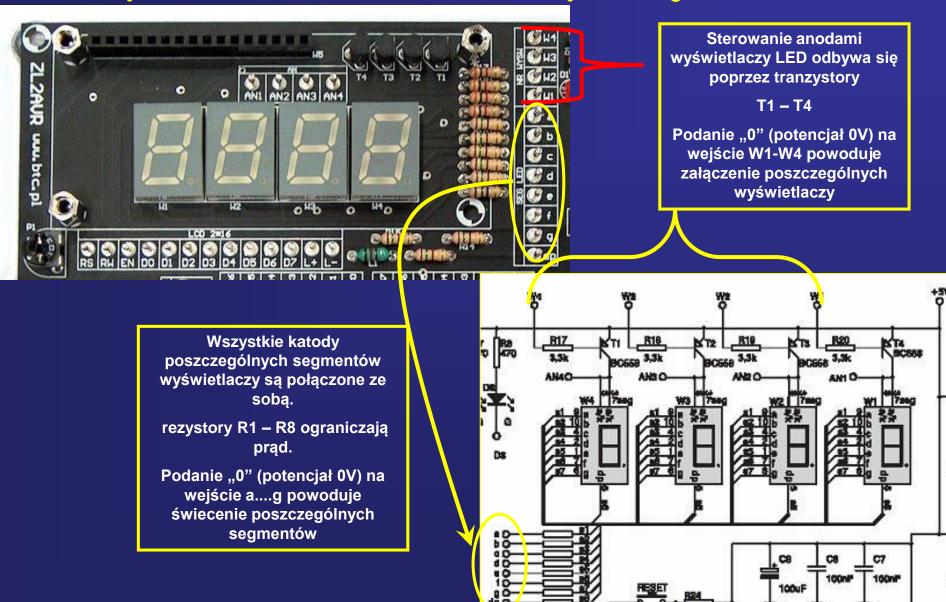




**Około** +1.5**V** 

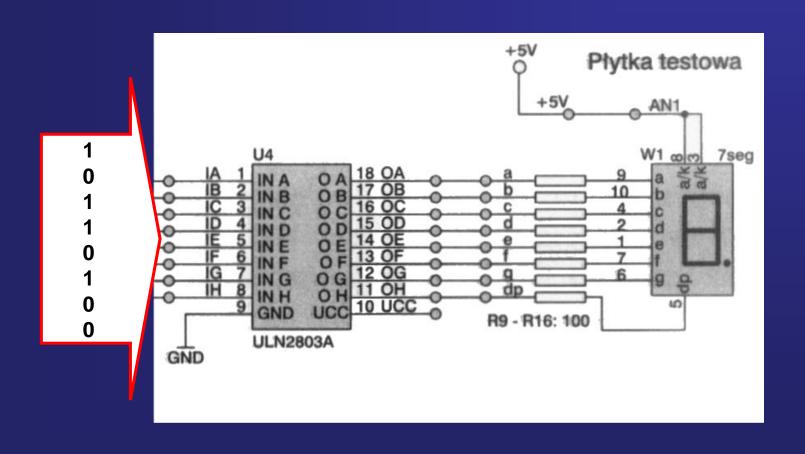
**0V** 

# Zestaw AL2AVR wyposażony jest w 4 wyświetlacze LED o wspólnej anodzie



#### Statyczne sterowanie

# 7 - segmentowego wyświetlacza LED ze wspólna anodą poprzez układ mocy ULN2803A



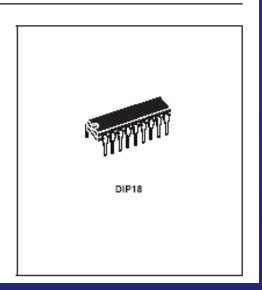
### Układ mocy ULN2803A



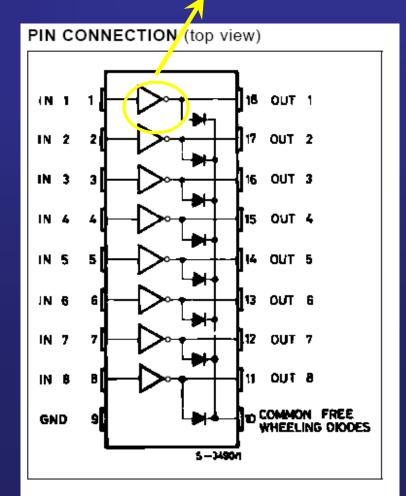
ULN2801A ULN2802A - ULN2803A ULN2804A - ULN2805A

#### EIGHT DARLINGTON ARRAYS

- EIGHT DARLINGTONS WITH COMMON EMIT-TERS
- OUTPUT CURRENT TO 500 mA
- OUTPUT VOLTAGE TO 50 V
- INTEGRAL SUPPRESSION DIODES
- VERSIONS FOR ALL POPULAR LOGIC FAMI-LIES
- OUTPUT CAN BE PARALLELED
- INPUTS PINNED OPPOSITE OUTPUTS TO SIMPLIFY BOARD LAYOUT

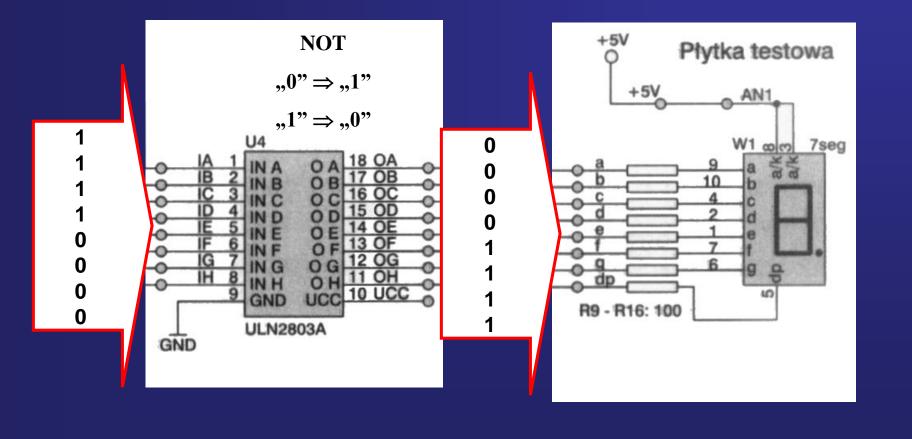


### NOT ,,0" ⇒ ,,1" ,,1" ⇒ ,,0"

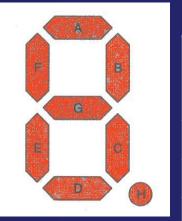


#### Statyczne sterowanie

# 7 - segmentowego wyświetlacza LED ze wspólna anodą poprzez układ mocy ULN2803A



# Słowa kodów 7 – segmentowego wyświetlacza LED ze wspólna anoda sterowanego poprzez układ ULN2803N



Wyświetlana	Kody cyfr - sterujące 7- segmentowym wyświetlaczem LED o wspólnej anodzie przez układ ULN2803A							
cyfra	dp	g	f	е	d	С	b	a
0	0	0	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	0	0	1	1	0
2	0	1	0	1	1	0	1	1
3	0	1	0	0	1	1	1	1
4	0	1	1	0	0	1	1	0
5	0	1	1	0	1	1	0	1
6	0	1	1	1	1	1	0	1
7	0	0	0	0	0	1	1	1
8	0	1	1	1	1	1	1	1
9	0	1	1	0	1	1	1	1

W tablicy przedstawiono słowa kodowe powodujące wyświetlenie na wyświetlaczu LED cyfry 0...9

Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED

Port D	Wyk.		
PD7			
PD6	₹ 6		
PD5	6 wyj./wej. o wykorzystar		
PD4	/we zyst		
PD3	wyj./wej. do /korzystania		
PD2	a		
PD1	TXD		
PD0	RXD		

Wykorzystane do symulacji sprzętowej transmisja RS 232

(RESET) PC6 □	1	28	□ PC5 (ADC5/SCL)
(RXD) PD0 □	2	27	□ PC4 (ADC4/SDA)
(TXD) PD1 □	3	26	□ PC3 (ADC3)
(INT0) PD2 □	4	25	□ PC2 (ADC2)
(INT1) PD3 □	5	24	□ PC1 (ADC1)
(XCK/T0) PD4 □	6	23	□ PC0 (ADC0)
VCC □	7	22	□ GND
GND □	8	21	□ AREF
(XTAL1/TOSC1) PB6 □	9	20	□ AVCC
(XTAL2/TOSC2) PB7 [	10	19	□ PB5 (SCK)
(T1) PD5 □	11	18	□ PB4 (MISO)
(AIN0) PD6 □	12	17	□ PB3 (MOSI/OC2)
(AIN1) PD7 □	13	16	☐ PB2 (SS/OC1B)
(ICP1) PB0 □	14	15	□ PB1 (OC1A)
Dh. dhea An adanus			

Port B

PB7 XTAL1

PB6 XTAL2

PB5

PB4 wykorzystania

PB2

PB1

PB0

**Oscylator** 

rezystor

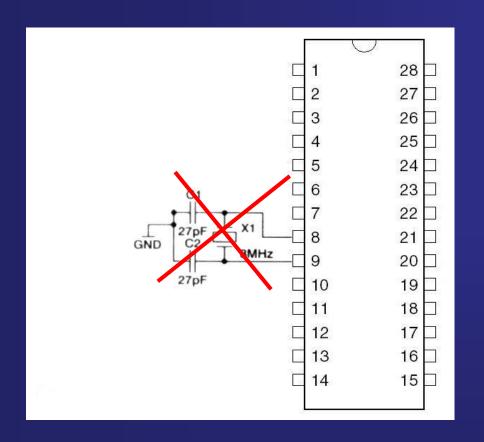
kwarcowy

Port C	Wyk.
PC7	_
PC6	RESET
PC5	
PC4	6 w
PC3	6 wyj./wej wykorzyst
PC2	vej. ysta
PC1	do ınia
PC0	

Aby sterować wyświetlaczem LED

potrzebujemy 8 wolnych linii portu

## Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED





Jeśli nie jest potrzebne dokładne odmierzanie czasu, można skorzystać z wewnętrznego oscylatora RC w jaki wyposażono jest nasz mikrokontroler. Dzięki czemu zyskujemy dodatkowe dwa wyjścia portu B

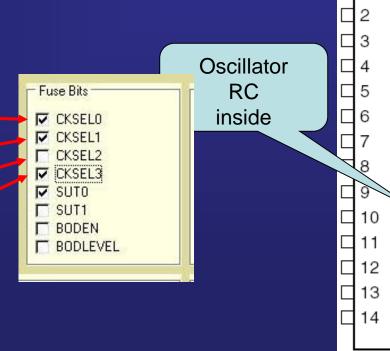
## Konfiguracja *Fuse bits* w celu uaktywnienia wewnętrznego oscylatora RC

Table 9. Internal Calibrated RC Oscillator Operating Modes

Nominal Frequency (MHz)					
1.0					
2.0					
0011 4.0					
8.0					

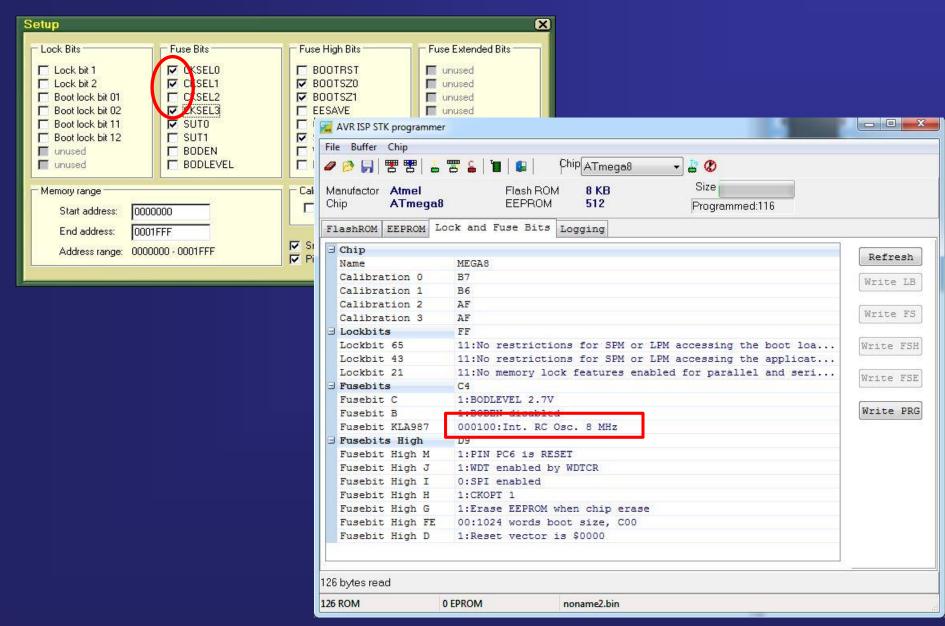
Note: 1. The device is shipped with this option selected.

Nr bitu	Nazwa Iiuse Bitu	Wartość <b>Fuse Bitu</b>		
0	CKSEL 0	0 —		
1	CKSEL 1	0 —		
2	CKSEL 2	1 -		
3	CKSEL 3	0		
4	SUTO 0	0		
5	SUTO 1	1		
6	BODEN	1		
7	BODLEVEL	1		

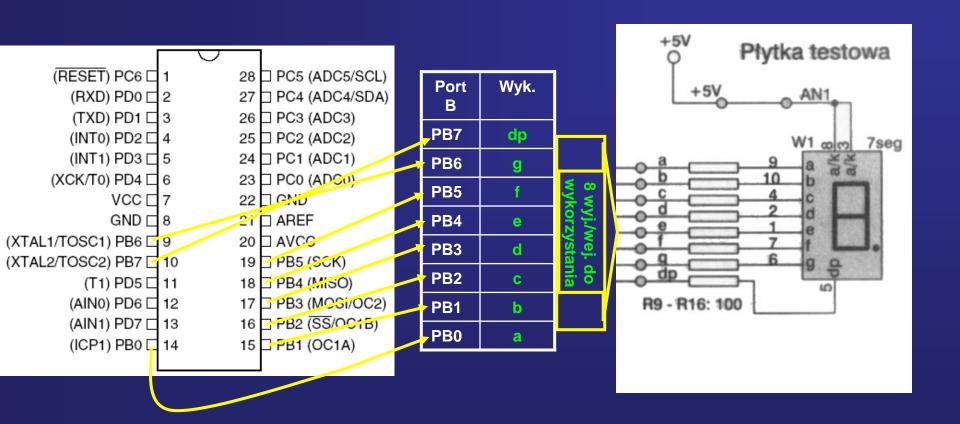


## Programowanie

Odczytanie zawartości konfiguracji bitów Fuse



## Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED

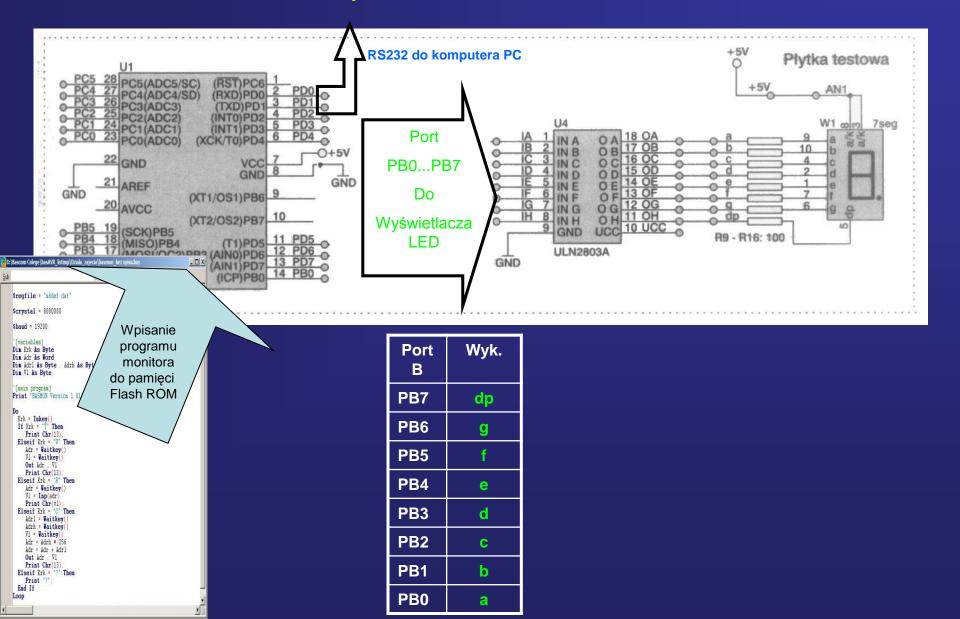


Wszystkie wyjścia portu B mogą zostać podłączone do wyświetlacza LED

## Program 6

Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED

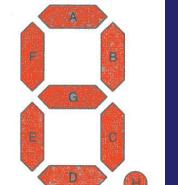
## Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED



# Program 6 Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED

```
D:\Mikroprocesory\Bascom Coleg... 🔼 🔲 🗶
Sub
    $regfile = "m8def.dat"
    $crystal = 8000000
   Config Portb = Output
   Portb = &B00000111
    'Portb = 127
   End
```

# Program 6 Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED



## Zadania do wykonania na Ćwiczeniach:

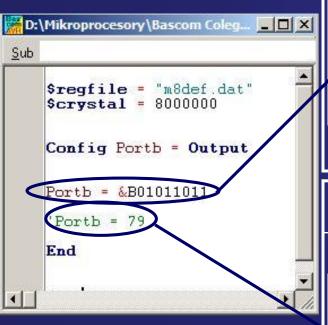
Sprawdzenie tabeli kodów cyfr dla wyświetlacza LED

7- segmentowego - sterowanego układem ULN2803N

Wyświetlana	Kody cyfr - sterujące 7- segmentowym wyświetlaczem LED o wspólnej anodzie przez układ ULN2803A							
cyfra	dp	g	f	е	d	С	b	а
0	0	0	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	0	0	1	1	0
2	0	1	0	1	1	0	1	1
3	0	1	0	0	1	1	1	1
4	0	1	1	0	0	1	1	0
5	0	1	1	0	1	1	0	1
6	0	1	1	1	1	1	0	1
7	0	0	0	0	0	1	1	1
8	0	1	1	1	1	1	1	1
9	0	1	1	0	1	1	1	1

# Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED

PB<sub>0</sub>

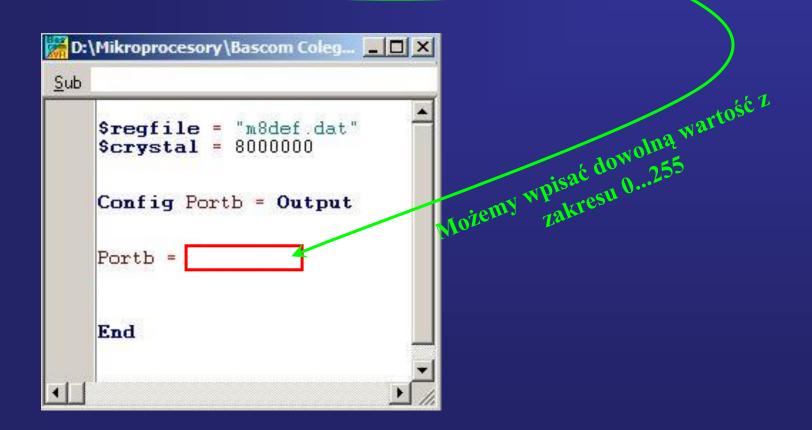


Wyświetlana cyfra	Port B	segmenty	Wpisanie do Portu B	Wartość binarna
	PB7	dp	0	
	PB6	g	1	
^	PB5	f	0	
g	PB4	е	1	01011011
	PB3	d	1	01011011
-	PB2	С	0	
	PB1	b	1	
	PB0	а	1	4
Wyświetlana cyfra	Port B	segmenty	Wpisanie do Portu B	Wartość dziesiętna
	PB7	dp	0	
	PB6	g	1	
^	PB5	f	0	
	PB4	е	0	79
EC	PB3	d	1	79
100	PB2	C	1	

#### Zadania do wykonania na Ćwiczeniach:

Ponieważ wyświetlacz posiada 8 wejść

sterowany jest słowem 8-bitowym (1bajt)



Należy wyznaczyć (liczby dziesiętne z zakresu 0...255), którym odpowiadają cyfry wyświetlacza 0..9

## Program 6a

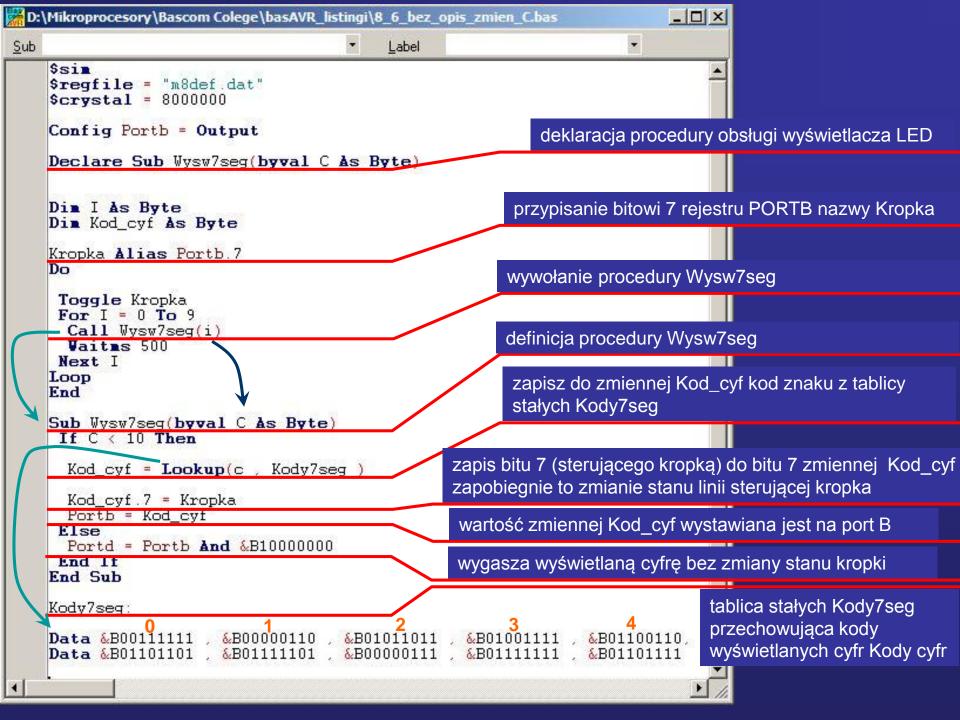
Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED

# Program 6a Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED

```
D:\Mikroprocesory\Bascom Colege\... 💂 🔲 🗶
Sub
    $regfile = "m8def.dat"
    $crystal = 8000000
    Config Portb = Output
    Dim I As Byte
     For I = 1 To 255
        Portb = I
     Next I
    End
```

## Program 6b

Statyczne sterowanie 7 – segmentowego wyświetlacza LED Wykorzystanie procedury wyświetlania tylko cyfr od 0 do 9



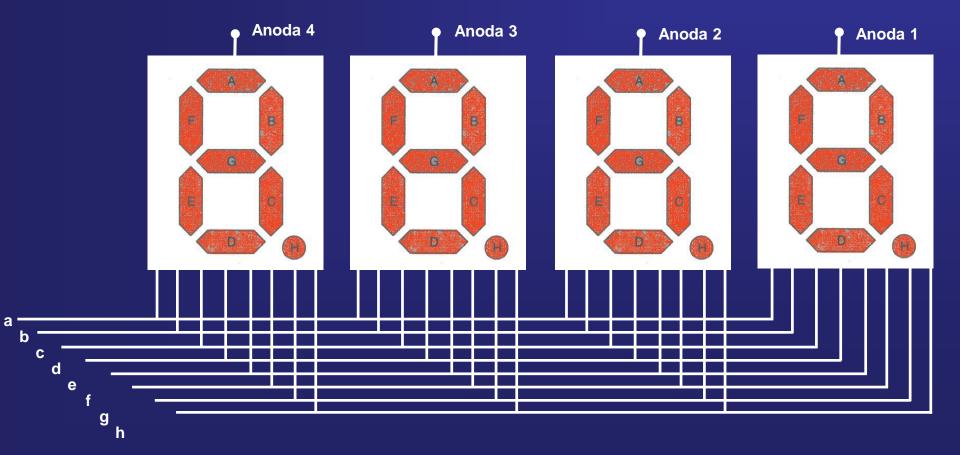
### MULTIPLEKSOWANIE

# Sterowanie MULTIPLEKSOWE 7 - segmentowymi wyświetlaczami LED

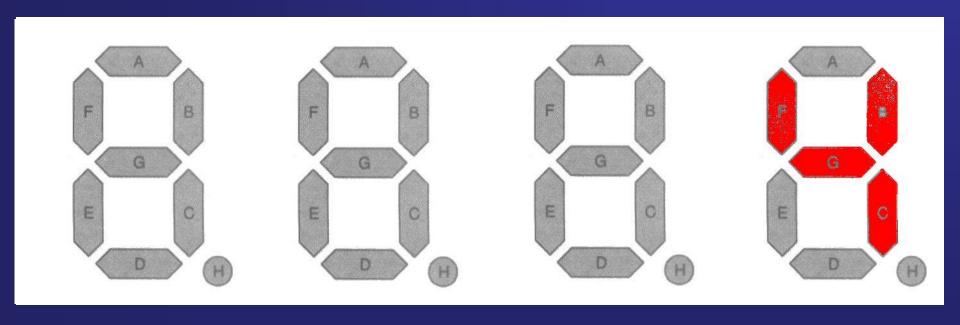
## W większości przypadków jeden wyświetlacz LED nie wystarcza do prezentowania wyników !!!

Wykorzystanie sterowania multipleksowego minimalizuje liczbę potrzebnych do sterowania linii do 8 + liczba wyświetlaczy.

W naszym przypadku będziemy sterować 4 wyświetlaczami a więc 8 + 4 daje 12, czyli będziemy potrzebować 12 linii mikroprocesora a nie 32 jak przy sterowaniu statycznym.

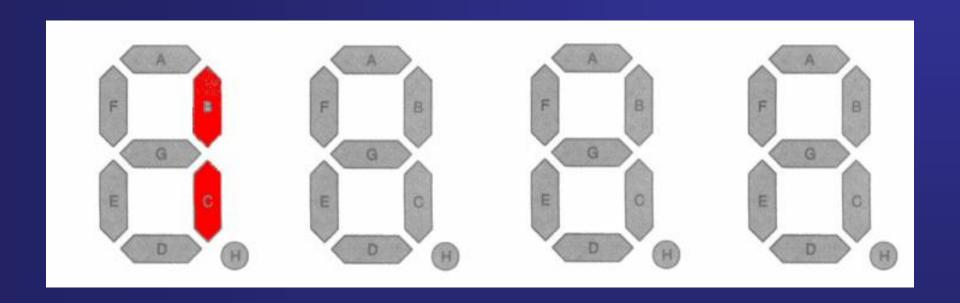


# Sterowanie MULTIPLEKSOWE 7 - segmentowymi wyświetlaczami LED



#### Sterowanie MULTIPLEKSOWE

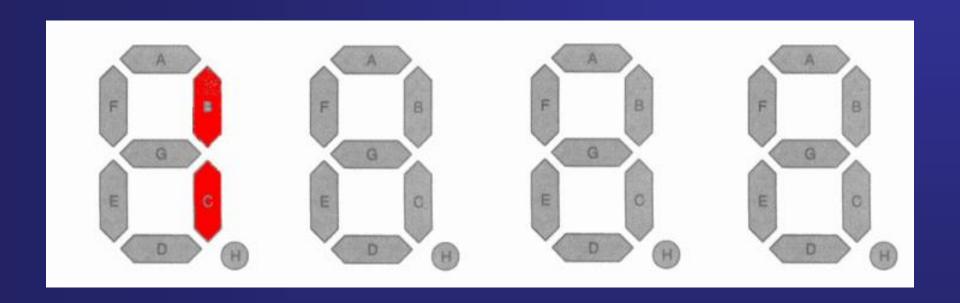
7 - segmentowymi wyświetlaczami LED



## Około 1Hz

#### Sterowanie MULTIPLEKSOWE

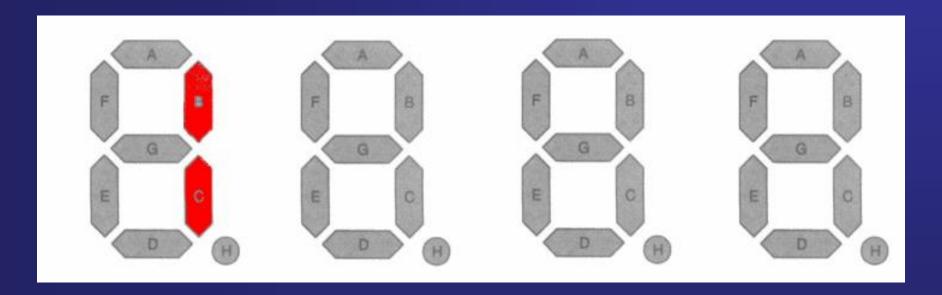
7 - segmentowymi wyświetlaczami LED



Około 3Hz

# Sterowanie MULTIPLEKSOWE 7 - segmentowymi wyświetlaczami LED

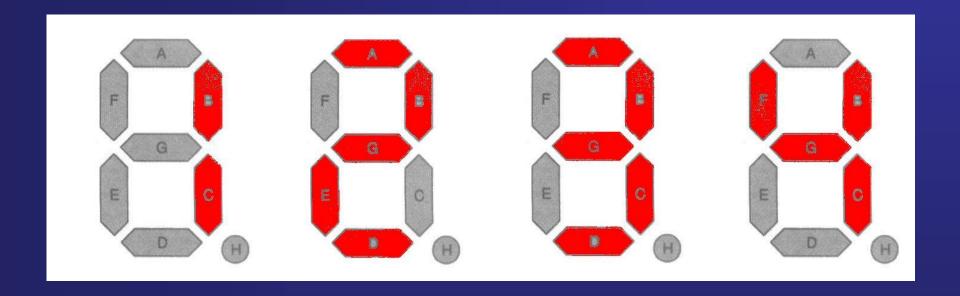
## Około 8Hz



Aby migotanie wyświetlanych cyfr nie było zauważalne dla oka ludzkiego, częstotliwość multipleksowania (załączania) jednego wyświetlacza powinna wynosić co najmniej 25 Hz.

Przy obsłudze 4 wyświetlaczy częstotliwość ich sterowania powinna wynosić co najmniej 4 \* 25Hz = 100Hz

### Sterowanie MULTIPLEKSOWE 7 - segmentowymi wyświetlaczami LED



Częstotliwość sterowania większa od 25Hz dla jednego wyświetlacza

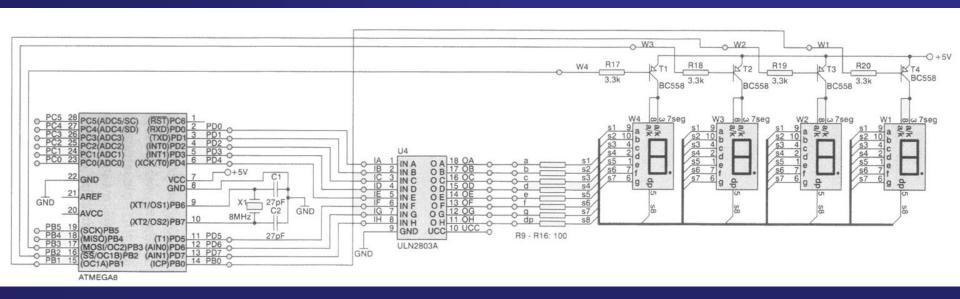
## Program 7

Sterowanie MULTIPLEKSOWE

7 - segmentowymi wyświetlaczami LED

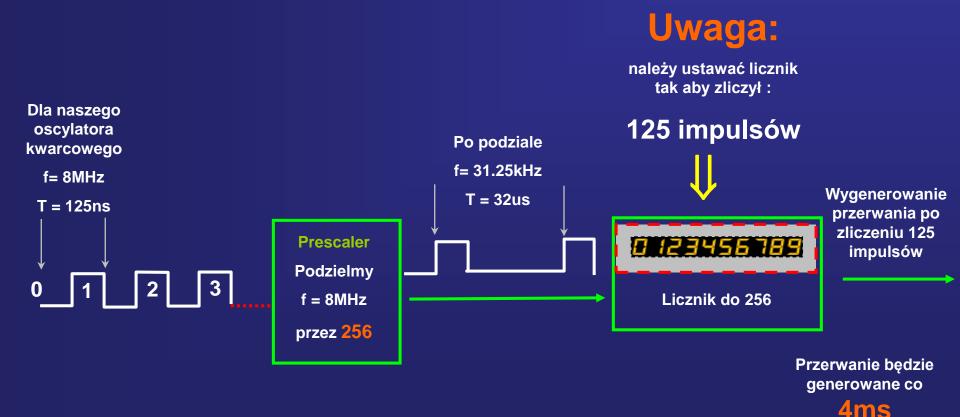
## Schemat układu z multipleksowym sterowaniem

7 - segmentowych wyświetlaczy LED ze wspólna anodą poprzez układ mocy ULN2803A

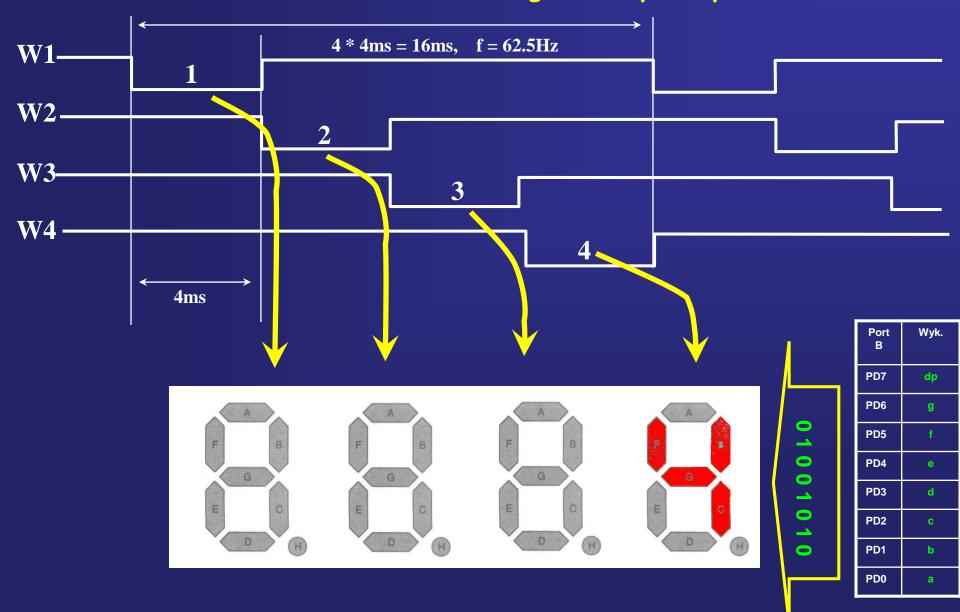


## Wykorzystamy TimerO - czasomierz

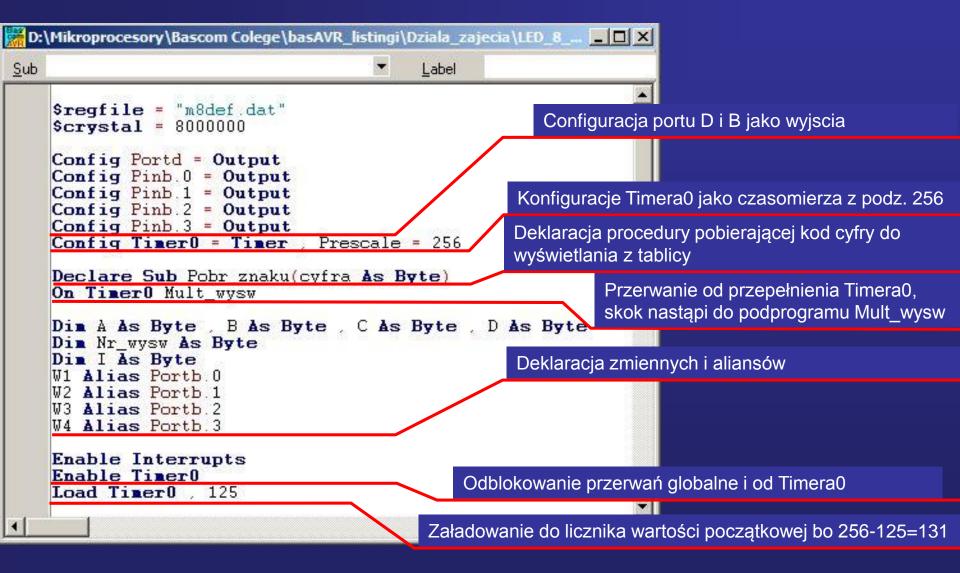
# Do multipleksowego sterowania wyświetlaczami LED



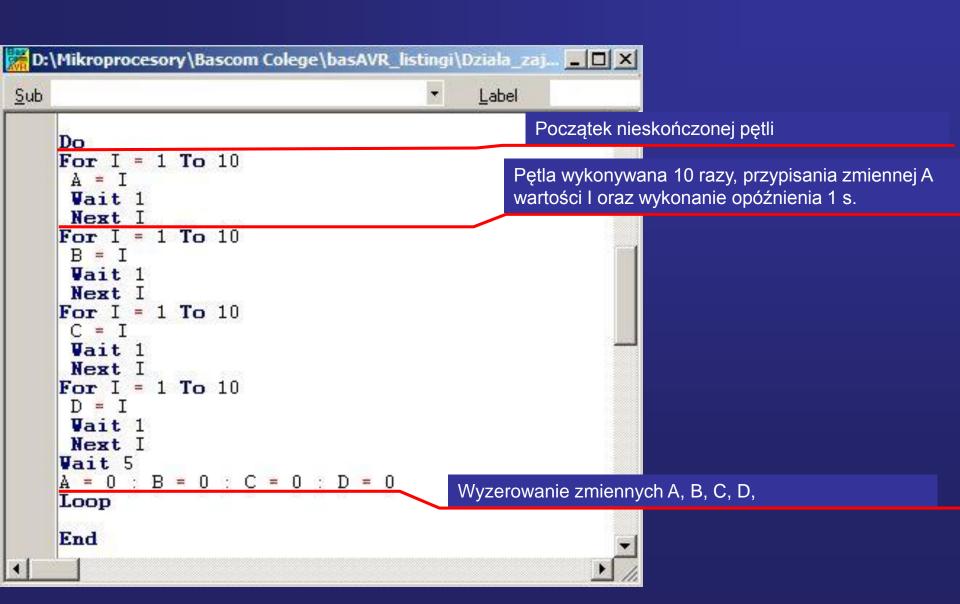
#### Sterowanie MULTIPLEKSOWE 7 - segmentowymi wyświetlaczami LED

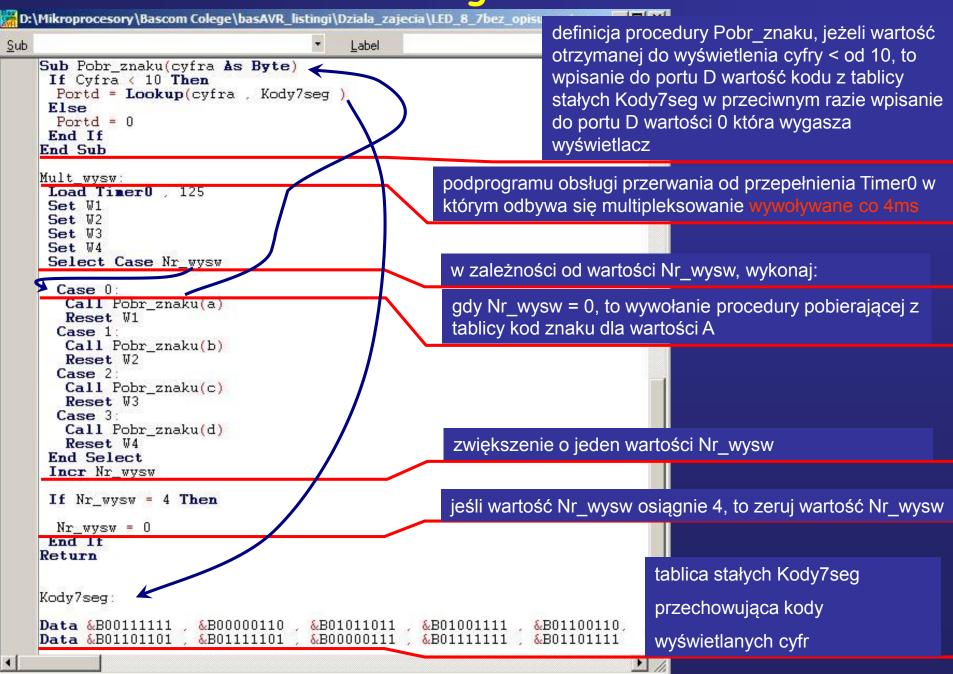


#### Sterowanie MULTIPLEKSOWE 7 - segmentowymi wyświetlaczami LED



#### Sterowanie MULTIPLEKSOWE 7 - segmentowymi wyświetlaczami LED





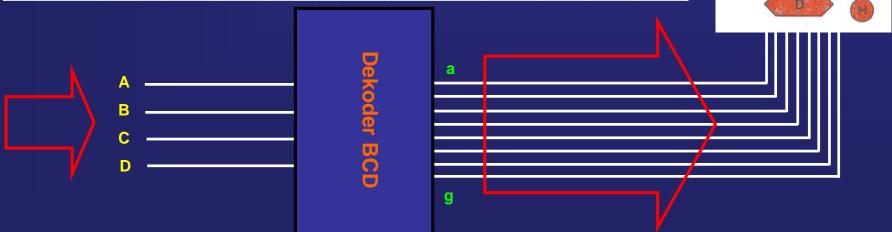
## Sterowanie multipleksowe

7 - segmentowych wyświetlaczy LED ze wspólna anodą wykorzystując dekoder BCD 4543

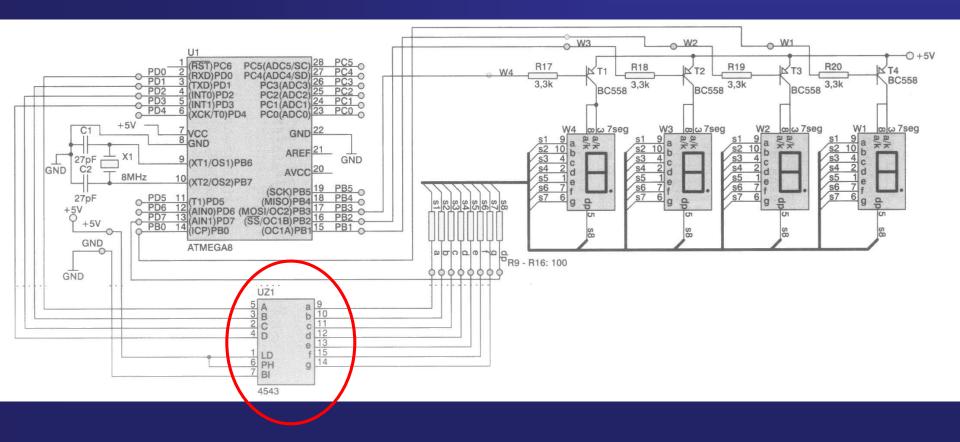
# Dekoder kodu BCD na kod wyświetlacza 7 - segmentowego LED

Anoda 1

	Wejście dekodera BCD					Kody cyfr - 7- segmentowego wyświetlacza								
Wyświetla na cyfra	D	С	B	A		g	f	е	d	C	b	a		
0	0	0	0	0		0	1	1	1	1	1	1		
1	0	0	0	1		0	0	0	0	1	1	0		
2	0	0	1	0		1	0	1	1	0	1	1		
3	0	0	1	1		1	0	0	1	1	1	1		
4	0	1	0	0		1	1	0	0	1	1	0		
5	0	1	0	1		1	1	0	1	1	0	1		
6	0	1	1	0		1	1	1	1	1	0	1		
7	0	1	1	1		0	0	0	0	1	1	1		
8	1	0	0	0		1	1	1	1	1	1	1		
9	1	0	0	1		1	1	0	1	1	1	1		



Schemat układu z multipleksowym sterowaniem 7 – segmentowych wyświetlaczy LED ze wspólna anodą wykorzystując dekoder BCD 4543



### DATA SHEET

For a complete data sheet, please also download:

- The IC04 LOCMOS HE4000B Logic Family Specifications HEF, HEC
- The IC04 LOCMOS HE4000B Logic Package Outlines/Information HEF, HEC

#### HEF4543B MSI

BCD to 7-segment latch/decoder/driver

Product specification File under Integrated Circuits, IC04 January 1995

### Dekoder kodu BCD na kod wyświetlacz 7 – segmentowego LED



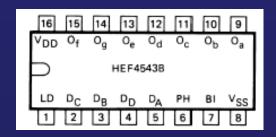
#### **PHILIPS**

#### HEF4543B

INPUTS								OUTPUTS						
LD	ВІ	PH (4)	D <sub>D</sub>	Dc	DB	DA	Oa	Ob	0.	Od	0,	Or	Og	DISPLAY
Х	Н	L	Х	Х	Х	Х	L	L	L	L	L	L	L	blank
Н	L	L	L	L	L	L	Н	Н	Н	Н	Н	Н	L	0
Н	L	L	L	L	L	Н	L	Н	Н	L	L	L	L	1
Н	L	L	L	L	Н	L	Н	Н	L	Н	Н	L	Н	2
Н	L	L	L	L	Н	Н	Н	Н	Н	Н	L	L	Н	3
Н	L	L	L	Н	L	L	L	Н	Н	L	L	Н	Н	4
Н	L	L	L	Н	L	Н	Н	L	Н	Н	L	Н	Н	5
Н	L	L	L	Н	Н	L	н	L	Н	Н	Н	Н	Н	6
Н	L	L	L	Н	Н	Н	Н	Н	Н	L	L	L	L	7
Н	L	L	Н	L	L	L	Н	Н	Н	Н	Н	Н	Н	8
Н	L	L	Н	L	L	Н	Н	Н	Н	Н	L	Н	Н	9
Н	L	L	Н	L	Н	L	L	L	L	L	L	L	L	blank
Н	L	L	Н	L	Н	Н	L	L	L	L	L	L	L	blank
Н	L	L	Н	Н	L	L	L	L	L	L	L	L	L	blank
Н	L	L	Н	Н	L	Н	L	L	L	L	L	L	L	blank
Н	L	L	Н	Н	Н	L	L	L	L	L	L	L	L	blank
Н	L	L	Н	Н	Н	Н	L	L	L	L	L	L	L	blank
L	L	L	Х	Х	Х	Х				(5)				(5)
as above H as above					inverse of above							as above		

#### Notes

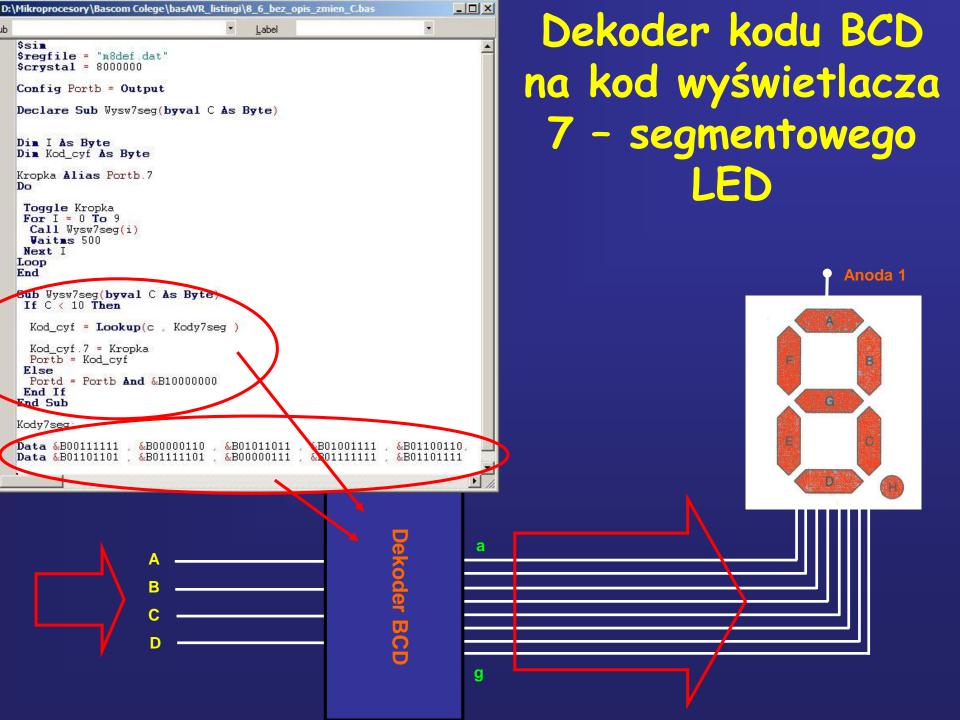
- H = HIGH state (the more positive voltage)
- L = LOW state (the less positive voltage)
- 3. X = state is immaterial.
- For liquid crystal displays, apply a square-wave to PH.
  For common cathode LED displays, select PH = LOW.
  For common anode LED displays, select PH = HIGH.
- Depends upon the BCD-code previously applied when LD = HIGH.



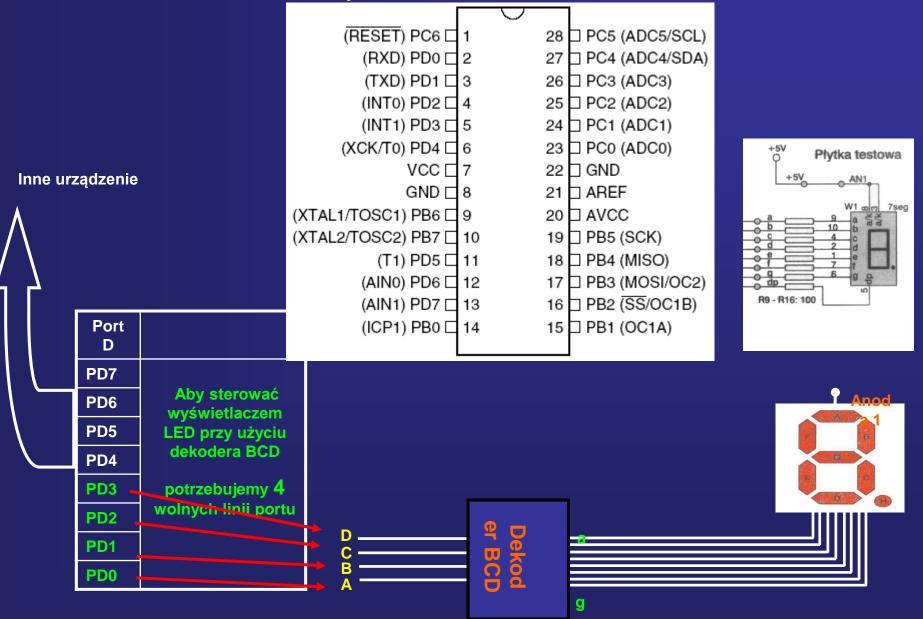
```
D:\Mikroprocesory\Bascom Colege\basAVR_listingi\Dziala_zajecia\LED_45... 📘 🔲 🗙
                                        Label
Sub
   $regfile = "m8def.dat"
    $crystal = 8000000
   Config Pind 0 = Output
   Config Pind 1 = Output
   Config Pind.2 = Output
   Config Pind.3 = Output
   Config Pind 7 = Output
   Config Pinb.0 = Output
   Config Pinb.1 = Output
   Config Pinb 2 = Output
   Config Pinb.3 = Output
   Config Timer0 = Timer , Prescale = 256
    Declare Sub Zapis_cyfry(cyfra As Byte)
   On TimerO Mult wysw
   Dim A As Byte , B As Byte , C As Byte , D As Byte
   Dim Nr_wysw As Byte
   Dim Krl As Bit , Kr2 As Bit , Kr3 As Bit , Kr4 As Bit
    Dim I As Byte
    W1 Alias Portb. 0
    W2 Alias Portb.1
    W3 Alias Portb.2
    W4 Alias Portb.3
    Kropki Alias Portd.7
    Enable Interrupts
    Enable Timer0
   Load Timer0 , 125
   Set Kr1
   Set Kr2
   Set Kr3
    Set Kr4
    Do
    A = I
    B = I
    C = I
     D = I
     Incr I
    If I = 11 Then
        I = 0
    End If
```

#### Sterowanie multipleksowe

7 - segmentowych wyświetlaczy LED ze wspólna anodą wykorzystując dekoder BCD 4543



Statyczne sterowanie 7 - segmentowego wyświetlacza LED



```
D:\Mikroprocesory\Bascom Colege\basAVR_listingi\Dziala_zajecia\LED_45... 🔲 🗆 🗙
Sub
                                         Label
     Toggle Kr1
     Toggle Kr3
     Vait 2
    Loop
    End
    Sub Zapis_cyfry(cyfra As Byte)
    Cyfra = Cyfra And &B00001111
     Portd = Portd And &B11110000
    Portd = Portd Or Cvfra
    End Sub
    Mult_wysw:
     Load Timer0 , 125
     Set W1
     Set W2
     Set W3
     Set W4
    Select Case Nr_wysw
     Case 0:
      Call Zapis_cyfry(a)
      Kropki = Kr1
      Reset W1
     Case 1:
      Call Zapis_cyfry(b)
      Kropki = Kr2
      Reset W2
     Case 2:
      Call Zapis_cyfry(c)
      Kropki = Kr3
      Reset W3
     Case 3:
      Call Zapis_cyfry(d)
      Kropki = Kr4
      Reset W4
     End Select
     Incr Nr_wysw
     If Nr_wysw = 4 Then
      Nr wysw = 0
    End If
    Return
```

#### Sterowanie multipleksowe

7 – segmentowych wyświetlaczy LED ze wspólna anodą wykorzystując dekoder BCD 4543

cyfra = 11010111

Cyfra = Cyfra And &B00001111

cyfra = 1101 0111 And 0000 1111 0000 0111

cyfra = 11010111 or 000011111 11011111

# Wykorzystanie wyświetlaczy 7 – segmentowych LED



Wykorzystanie wyświetlaczy 7 - segmentowych LED \_\_\_\_\_







